

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану наукової роботи, індивідуального навчального плану
та роботи над дисертацією **Шевцової Аліни Валеріївни**
на тему «Цифрова трансформація глобальної економіки»
яка подається на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

Шевцова Аліна Валеріївна у 2022 році вступила до заочної аспірантури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». Освітня складова індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії Шевцовою А. В. виконана вчасно та у повному обсязі.

Дисертація Шевцової Аліни Валеріївни на тему «Цифрова трансформація глобальної економіки» представляє собою значуще актуальне дослідження як з наукової, так і з практичної точки зору.

Актуальність дослідження визначається тим, що цифровізація суспільства за останні роки набула шаленого темпу, це відбувається через імплементацію цифрових навичок, компетентностей, інструментів та технологій в усі сфери життя. Трансформація економіки через цифровізацію також зазнала динамічного розвитку. Виникнення цифрової складової економіки розширило межі міжнародних економічних відносин, цифрові технології знижують витрати, полегшують зв'язки між їхніми суб'єктами. Прагнення України до розвитку цифрової економіки зумовили необхідність вирішення проблем щодо зміни пріоритетів політики на користь цифровізації суспільства. Швидке зростання важливості розвитку цифрової економіки створює можливості для економічної трансформації, оскільки розширюються можливості оптимізації міжнародної спеціалізації України за рахунок включення інноваційного потенціалу України в глобальний процес цифровізації.

Структура дисертації, викладена у змісті, конкретна, логічна і представлена трьома розділами (дев'ятьма підрозділами), які відповідають меті та завданням дослідження.

Шевцова О. В. вибудовує свою роботу на серйозній методологічній основі, аналізує провідні наукові школи, що досліджують процес цифровізації глобального економічного розвитку. Зокрема, вивчалися праці таких зарубіжних учених, як Ф. Каппа, Т. Гореншек, М. Граділлас, М. Гоббл, Т. Хаакер, А. Кохонт, М. О'Герн, Р. Оріані, Е. Перуффо, А. Ріндфляйш, Л. Томас, В. Сачдев, у т.ч. й роботи українських дослідників – О. Іващенко, М. Акулюшиної, І. Дибача, О. Ісламової, О. Коваль, В. Красовського, О. Лішак, Л. Піддубної, К. Плеханова, А. Шлапак, І. Яненкова, О. Яценко та ін.

Інформаційною основою для проведення дослідження стали положення Конституції та законів України, підзаконні й нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, статистичні матеріали Державної служби статистики, звітність Світового банку, а також дані досліджень міжнародних організацій, рейтингових агентств та інформаційних порталів.

У першому розділі роботи «Теоретичні основи дослідження процесу цифровізації глобальної економіки» автор досліджує генезу процесу цифровізації глобального економічного розвитку, характеризує цифрову трансформацію як імператив інноваційного розвитку глобальної економіки та узагальнює методичні засади аналізу процесу цифровізації глобальної економіки.

У другому розділі роботи «Детермінанти розвитку цифрової трансформації глобальної економіки» оцінюються передумови, чинники та інституційне середовище цифрової трансформації глобальної економіки, аналізується асиметрія розвитку глобальної економіки в контексті її цифровізації, характеризуються тенденції розвитку процесу цифровізації на регіональному та глобальному рівнях.

Третій розділ «Перспективи розвитку цифрової економіки України» присвячено визначенню чинників розвитку цифрової економіки України в процесі глобальної цифровізації, обґрунтуванню ролі цифрових інновацій в оптимізації міжнародної спеціалізації України та розкриттю стратегічних напрямів включення інноваційного потенціалу України в глобальний процес цифровізації.

Дослідження, проведене Шевцовою А. В., відрізняється новизною та глибоким обґрунтуванням зроблених висновків. На основі актуального матеріалу та з використанням економетричного апарату автором запропоновано авторську методику розрахунку Індексу цифрової трансформації глобальної економіки, що дозволяє визначити й порівняти не тільки умови використання цифрових можливостей, але й результати впровадження цифрових технологій країнами світу; проведено економетричну оцінку асиметрії розвитку глобальної економіки в контексті її цифровізації у розрізі залежності ВВП на душу населення країн світу від Індексу цифрової трансформації глобальної економіки та його субіндексів за допомогою кластерного аналізу, що підтверджує значну асиметрію розвитку глобальної економіки в контексті її цифрової трансформації; обґрунтовано стратегічні напрями включення інноваційного потенціалу України в глобальний процес цифровізації на основі аналізу чинників розвитку цифрової економіки України, які забезпечують розбудову у нашій державі цифрової економіки та її інтеграцію у глобальний та європейський цифровий простір тощо.

Положення новизни та висновки кандидатської дисертації Шевцова А. В. ґрунтуються на різнобічних аналітичних статистичних матеріалах, представлених у таблицях, схемах, графіках. Бібліографія налічує 540 найменувань документів, монографій, дисертацій, статистичних джерел, експертних оцінок, статей англійською та українською мовами. Робота доповнена додатками.

Шевцова А. В. працювала над обраною темою завзято, працелюбно, послідовно протягом усіх років навчання в аспірантурі. Про її вміння оприлюднювати наукові результати та високий рівень володіння українською та англійськими мовами свідчать 8 статей, загальний обсяг яких становить 8,8 д.а., у тому числі 6 публікацій у спеціалізованих журналах, та численні доповіді на міжнародних та всеукраїнських конференціях.

Результати та висновки дисертаційного дослідження Шевцової А. В. можуть бути корисні українським компаніям та установам, які впроваджують цифрові технології, а також вищим навчальним закладам при викладанні окремих дисциплін за спеціальністю Міжнародні економічні відносини, про що свідчить низка довідок про впровадження.

Під час навчання в аспірантурі Шевцова А. В. набула цілу низку компетентностей, необхідних для дослідницької роботи. Серед них здатність до самостійної постановки та творчого розв'язання складних наукових задач, спроможність до аналізу та застосування сучасних теорій процесу цифровізації глобального економічного розвитку, навички підготовки та виконання науково-дослідних проєктів та робіт, планування та проведення кількісних підрахунків.

Працюючи над дисертацією Шевцова А. В. проявила себе працелюбною, вдумливою, талановитою дослідницею з широкою науковою ерудицією та аналітичними здібностями, яка брала активну участь у науковому та громадському житті кафедри міжнародних економічних відносин та логістики ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

Дисертаційна робота Шевцової А. В. є самостійною завершеною науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують важливу наукову проблему дослідження закономірностей та особливостей цифрової трансформації глобальної економіки, систематизації форм та напрямків цього процесу у галузях світового господарства, розробка на цій основі практичних рекомендацій, спрямованих на розвиток цифрової економіки в Україні. Висновки, сформульовані автором, відзначаються обґрунтованістю, достовірністю, теоретичним на практичним значенням.

Вважаю, що індивідуальний план наукової роботи, індивідуальний навчальний план та робота над дисертацією Шевцовою А. В. виконані повністю й на високому рівні.

Дисертація Шевцової Аліни Валеріївни на тему «Цифрова трансформація глобальної економіки» за своїм змістом відповідає вимогам, що пред'являються до дисертацій, які подаються на здобуття ступеня доктора філософії, і може бути рекомендованою до захисту за спеціальністю.

Науковий керівник,
доктор економічних наук,
професор кафедри міжнародних
економічних відносин та логістики
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

проф. Олена ДОВГАЛЬ

Підпис Олени Довгаль засвідчую

Начальник відділу кадрів
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО